

Help, de kikker verdwijnt

In de Eschmarke en het Aamsveen leven nog 65 boomkikkers. Tijd om het dier een handje te helpen.

GLANERBRUG - Met veel enthousiasme zaagt hij een jonge els om. En knipt daarna een deel van de takken af. Het hout wordt zorgvuldig tegen een paar bramenstruiken gelegd, Anton Heuven uit Boekelo is een van de dertig vrijwilligers die op deze zonovergoten zaterdag in de ecologische zone in Glanerbrug in de weer is om het leefgebied van de boomkikker te vergroten. Dat gebeurt door elzen te verwijderen en door het maken van rakkenrillen. Want in het struweel voelt het bedreigde weermannetje, zoals de

boomkikker hier wordt genoemd, zich

veilig. En op de bramenstruiken zit het 5 centimeter grote groene diertje graag in de zon. „Man, dit is zo'n leuk werk. Vorig jaar ben ik met mijn vrouw lid geworden van de natuurwerkgroep EnHOe, Enschede, Hengelo en Ol-denaaal. Een keer in de twee weken werken we in de natuur. Je komt op de mooiste plekjes van Twente. Ook op plaatsen waar het publiek niet mag komen. Het werk is heel veelzijdig. De ene keer haal je berken weg in het Aamsveen, de andere keer haal je gras uit beekdalen weg in verband met orchideeën en een derde keer ben je heide aan het plagen. Ik ben conciërge op een middelbare school en

heb twee jongens meegenomen die bezig zijn met een maatschappelijke stage. Die vinden dit werk ook prachtig om te doen." Om half tien deze ochtend geeft Bert Bloksma, locatieleider van de Natuurwerkgroep Ecozone Glanerbrug, een korte uiteenzetting over de aard en het doel van de werkzaamheden: elzen snoeien. Daardoor krijgt de zon de overhand in de ecozone die het natuurgebied Aamsveen met het landgoed Het Hoge Boekel verbindt. Bovendien zuigen de elzen dan niet meer het water uit de poelen die in dit gebied liggen.

“ Als we niets aan 't leefgebied van de boomkikker doen, is die over tien jaar weg uit Enschede

Bert Bloksma

■ Bert Bloksma (voorgond) van de Natuurwerkgroep Ecozone is blij met de hulp van de vrijwilligers bij het snoeien van elzen. „Daardoor ontstaat meer aandacht voor het behoud van de boomkikker in Enschede. Velen weten niet eens dat die dieren hier leven." foto Lars Smook

Het gevolg is dat de boomkikkers, waarvan een aantal op 500 tot 600 m afstand leeft van de opschoonlocatie tussen de voetbalvelden van Avanti en Eilermark, een nieuw leefgebied vinden. „Dat laatste is cruciaal voor hun voortbestaan. De boomkikker zoekt na twee, drie jaar een nieuwe poel op. Zo'n amfibie is een pioniersoort en loopt ziektes op in oude poelen. Ook vissen vormen een bedreiging. Die eten eitjes en larven op. Dat betekent dat je, als je het goed wilt doen, het water om de zoveel tijd moet weg-pompen", vertelt Roel Munneke van de Natuurwerkgroep EnHOe, een actieve vrijwilliger. Een groot probleem vormen zon-nebaarzen die door particulieren

zijn gekocht voor hun vijvers. Die baarzen worden, als er geen leven meer in hun water zit, in sloten en beken uitgezet. Met alle gevolgen van dien. Vrijwilliger Jo Schunselaar: „De waterschappen zijn jaarlijks een miljoen euro kwijt aan de bestrijding van deze vissen. In diverse wateren is het echt erg. Zoals in de vijvers in het Zwering. Gelukkig zijn bedrijven als Intratuin gestopt met de verkoop van die vissen." Door het snoeien wordt een poel zichtbaar. Bert Bloksma zag er een paar weken geleden nog 20 centimeter water in staan. Nu hebben de elzen alles opgezogen. „Daar komt straks weer water in. Het is een mooie biotoop. Die midden in de zon ligt, precies zo

als de boomkikker het wil. We moeten wel wat doen, anders is het diertje binnen tien jaar verdwenen in Enschede. In 2007 werden tijdens tellingen in mei nog 170 boomkikkers gehoord, vorig jaar nog maar 65. Terwijl er 500 in een leefgebied nodig zijn om hun toekomst veilig te stellen. Je hebt anders ook met aspecten als inhaal te maken. Niet voor niets dat ecooloog Mark Zekhuis van de stichting Landschap Overijssel is begonnen met de actie Geef de boomkikker Enschede terug." Bloksma is blij met het werk dat de vrijwilligers verzetten. Anders lukt het niet om de boomkikkers te redden. „Het is van groot belang dat mensen uit de buurt bij dit werk betrokken raken."

Kleinschaligheid voorop

De natuurwerkgroep EnHOe, die deze zaterdag bij de opschoonlocatie in de ecologische zone in Glanerbrug betrokken is, is een vrijwilligersorganisatie die zich op kleinschalige projecten richt. Jan Willem ten Care, een van de actieve leden, meldt dat het een zelfstandige club is die in overleg met bijvoorbeeld Natuurmonumenten en Landschap Overijssel 'groene hand- en spandiensten' verleend. „We doen dat alleen in natuurterreinen die zijn opengesteld. En ze moeten bovendien ecologisch waardevol zijn. Het dient om on-

derhoud te gaan, niet om tuinieren. De vergoeding? Een pan soep voor de vrijwilligers. En als we op het terrein van een particulier werkzaam zijn, dan vragen we daar een klein bedrag voor. We richten ons op snoeiwerk, het bestrijden van exoten, het opschonen van heide en het aanpakken van poelen." Het werk is kleinschalig van aard, een bewuste keuze. Er wordt alleen handgereedschap gebruikt. Dat heeft met de veiligheid te maken. En de vrijwilligers houden ook niet van het geknetter van een boomzaag.